NGE. *Byxii oronuudai proletaarinar, negedegtii!*

RIAAD-MONGOL YNEN

№ 119 (2152)
1937 onoi MAIN
27

14-xi ZILEE GARNA.
Ulaan-Yde ◆ BMASSR
Ceentrsojuuziin 19.

noi Komuniis (bolьşeviig) Paartiin Buriaad-Mon- Komiteedai, Buriaad-Mongol Avtonoomito Soveed spyyblikiin Centraalin Gyisedxexe Komiteedai ba udai Buriaad-Mongol Soveedai yder byriin oorgan

Baatarlig ezemdegşedte xaluun bajar

Şmiidtede, Vodopьjaanovto, Papaanin-de, Spiirinde, Kreenkelьde, Feodorovto Şirşoovto.

Xoito pooliusii baatarligaar ezemdegşedte xaluun bajar xyrgenebdi. Ene dabxilta bolbol soveedai naykiin aldarii, manai Exe oronoi aldarii ulam deeşenь yrgene.

BK (b) P-iin Leeningraadai komiteed.

OITO POOLIUS BIDENEREER EZEMDEGDEE!

iaarniguudai gai- tuxai mynөө le- a" (Ysegelderei axa Red.) tolilog- el bolooı manai e oronoi patrioo- bajar ba omogoor gegdeşegyi bai- lius deegyyr so- şiin samolioodoi anaba. Soveed Xol- Mixaiil Vodopь baigaaliiin berxe- idii ilan tuilaza. re gaixamşagaar lai xynyyd bolbol ssejniin mylihen „gazarai zaxii" udalan abza exi-

nei tyyxede ty- oito pooliusai ra- lge exilee. Aark- jalgama sagaan Soveed Socialiis yydei Xolboonoi omogoor bodxoog- olius bidende eze-

gaarhaa ezemdexe ysel bolbol nii n byteegdexetei ba poliaarnig l bolhon baina. lei saana Porty- omeeo, Gyzmaao niidexe aparaa- pooliuste oiroxon eze bolxo baina n xelehen baina. uhan zamuudaar ii oroldozo jada- ed bolbol urgaza ada jixe etigel- dag baigaa. Suu Paijer gegşe ne- yi jabadalai hyy şehen baina: „Da zagyi koraablı- de agaarai ko- jireter, poolius oroldolgohoo ar- tai baixa hen".
dre gegşe Aarkti- laidii egeel tyryyn an, өөriingөө aeros ged"—geze omo- baigaa. Baatarlig Poliaarin bassej- soo yxehen bai- ede omog ygenyy- Bidener byrged şin i, manai dalinuu- exegyi."
edyyd bolxo aguu aji tyyxe bolbol loodnuudta olgoo. ol ene zol zajaa- Aarktikiin gaixam- er xaruulaa. Poo- ezemdexe ba şu- tereenei taabarii rai zaxiin" niyde gaan daidii nayka ltende xereglegde- jabadalii soveedai idta olgogdoo. alin ba paarti, za- lberilegşed bolbol, daidii manai aguu s Exe oronoi xoito gehen iime zoril- poliaarniguudai n baina. olusai ton zyrxelig adai zyrxesehen, rilgo bolbol bolьşe- liaarniguudii ailgaa dalituulhan baina. ldarta lioodçiguud. aaguud, baatarlig d, Seeverei paarti- tigyi xydelmerileg-

şed bolbol ene zorilgii baatar- ligaar bi xyndeteigeer şiidxe- ze exilee.

Socialiizmiin xoito forpostii tedeende etigen naidahan Exe oronoigoo urda өөriingөө ujal- gii şudarguugaar ba xazaiita- gyi gyisedxe jabadalai zişee— tedenei gaixamşag xydelmeri bolbol xezeedeş manai oronoi graazdanguudai gaixal ba xyn- delelei bydoto zyil bolhon bai- na.

„Sedoov", „Sibiriakoov", „Çeliyyskin" ba „Litkein" ekspediicenyyd bolbol Aarkti- kiin dalai teeşe bolьşeviiguu- dai tyryyşiin ba omogoor bo- dogdohon garaltanuud baigaa. „Çeliyyskinei" geroilig ajan ba Aarktikii zyyn-teeheenь ba- ruun teeşenь hete garhan, „litkiin" aldarta hamaralga bolbol nyxer Staalinai tabihan agun jixe zoriigii soveedai po liaarniguud şiidxeze şadaxa baina—geze gaixamşagaar xa- ruulaa hen.

Aarktikiin daida bolbol ma- nai Exe oronoi jyriin magist- raalь bolzo baina. Xoito myli- hen dalai agun jixe zamuudaar tyryyşiin xudaldaanai paroxoo- duud yngerөө. Jyriin aşaglal- ga exilee. Ajuulgyi hamaralga- nuudii xangaxa raadioostaan- canuud, raadiomajaaguud bii bolzo baina. Poortonuud, şuluu nyyrhenei baazanuud, ybelzelgenyyd bii bolzo baina. Soveedai baatarlig piloodnud bolbol xoito daidiin ton zaxa xizaarnuudta xyreze şadaa. Aarktikiin daidada azabaidal burjalaa, barilganuud bodxog- doo: bolьşeviiguudai oroldolgo bolbol gaixamşag yrinyydii olgoo.

Bolьşeviiguud bolbol xoito daidii goritoigoor ba bexixe- neer ezemdee. Aarktiki teeşe dobtolgo bolbol socialiizmiin xysete teexnikeer tunalagda han baina. Soveedai poliaarni- guud xoito zyg teeşe ulam ulam saaşaa oşozo baina. Ede- ner bolbol Aarktikiin ton dee- de şirotaa xyrter, ton xolo za- xa xyrter agaarai ba uhan zamuudii tabiza baina. Erdem uxaanai, azaxuin ba poliitikan xydelmerilegşedei kaadranuud ene zamuudaar darui tegyyl- ze baina.

Ene byteelei agun jixe xy- delmeri bolbol Aarktikiin hur- gaalida xatuuzahan erdem uxaanai ba teexnikiin talaar xajagtag lahan poliaarniguudai erdim tyryy kaadranuudii xoi- to pooliusii ezemdexe jabalal- da eleg exe arga olgohon bai- na. Pooliusai tyleө temeslei tyryyşiin amzalta bolbol bolьşe- viiguudai Aarktikadaxi byxii xydelmeriiin dyn myn.

Poolius deere erdem uxaanai xydelmeri tabixa xysenş, zer zebsegs xadaa, Piiride ba şin- zelegşedte baigaagyi. Poolius neegdehenş haa, erdem uxaan ba xyn tyreltenei aşagta tabig- daagyi baigaa.

Ene zorilgii soveedai poliaar- niguud şiidxeze baina. Edener bolbol Aarktikiin busa olon toocknuudii ezemdehen ba tybxinen huuhan şinjeerее, Poliaarin basseejnii ezemden abxa ba tende tybxinen huuxa baina.

Zyneglehen kapitaliizmiin şadaxagyi byxii zorilgii ilalta tyges socialiizmiin oron amzal- tatai şiidxeze şadaxagyi baina.

Manai agun jixe Exe oronoi araduud bolbol mynөө delexein bymbersegei ton xoito tuil deere baigaa өөhedinge өө baa- tarlig xybyydii ynen zyrxen- hөө amarşalana. Bidener bol- bol baigaaliiin berxelig xaalta- nuudtai temesexe temeselde gargahan, tedenei baatarlig zorig ba şiidxexii şadabarida, tedenei bolьşeviig şine xatuuda gaixaabdi. Ekspediiciin baatar- lig naçaalьnig Ootto Jyylьje- viç Şmiidtde, erelxeg zorigto lioodçiguud Vodopьjaanov ,Baa- byşkin, Spiirin ba tedenei ekipaazadı bolьşeviigai xaluun bajar xyrgenebdi. Zoltoi haixan ybelzexii ba tabigdahan zorilgo nuudaa erximeer dyyrgexii, omog doriuun ba elyyr enxe baixii pooliusai tyryyşiin ybel zөөşed Papaanin, Kreenkelь, Feodorov ba Şirşoovto xysene- bdi. Tedenei gerojlig xydelme- riiin xoinohoo byxe oromnai omog doriuunaar ba xyxiyy- teigeer xaraxa baina.

(„Praavdiin" tobşolog- dohon tyryy bişeg).

Bajarai miitingnyyd bolbo

Moskvaa. 22. (TASS) Soveedai poliaarniguudai zişeelegşgyi niidelge tuxai medeesel yglөө gyyrhөө exileed ulaan niislelei byxii zavoduud, faavrikanuud ba alban gazarnuudaar duul- daba.

Ekspediicede xabaadaxa sa- molioodnuudii bytөөhen, Gorby- noovai neremzete zavoodai cee- xenyyd soogoor miitingenyyd bolzo, edeen deere manai Exe oronoi baatarlig xybyydte amar şalalganuud abtahan baina.

—Xoito pooliusii ezemdexe agun jixe zol zajaaji tyyxe bol- bol Soveedai xynyydte olgoo. Iime xynyydii gansal Leenin—Staalinai paarti xymyyzyyleze şadaxa baina. —geze ene amar- şalalga soo xelegdene.

Ene ekspediicede maixanuud ba kliperbootonuudii (speciaalin ongosonuudii) beledxehen „Kay- çyyk" zavoodai kollektiiv bolbol xoito pooliusii ezemdexe gabi- jaata xeregte xehen өөhediin- gөө azalda omogorxono.

—Bidener bolbol iime jyre bu siin zaxilii gyisedxexiin tyleө ton jixe xariuusalgataigaar oro- hon bainabdi,—geze zavoodai inzeneer nyxer Zoorcev jarina.

Staalinai neremzete avtoza- voodai xydelmerilegşed bolbol Soveedai xynyydei gaixamşag şine ilaltanuud tuxai obeedai zabharlalgada yrgenөөr xelse- be. Xoito pooliusii ezemdehen jabadal bolbol soveedai motoor- nuudai deede şanarii, manai omog byrgedei deede şanarii delxeide yşөө nege xaruulba— geze oordento maaster Oosipov xelebe.

—Ene ilaltaar daşaramdнu- lan, manai oronoi omog byr- gedii xymyyzyylhen manai paartida, aradai voozdi nyxer Staalinda bide ujalgataibdi geze medenebdi,—geze avtozavoodai oordento staxaanovşa Bobkoov medyylbe.

Bajasxalanta medeesel Kaga- nooviçiin neremzete zavoodai ceexenyydte duuidaa. Xydel- merişenei olontooto gryyppe- nyyd bolbol gazeetanuudai ma- teriaalnuudii xanamzataixanaar zybşebe.

—Manai oronoi milioon tooto xy nyyd bolbol poolius deere xyreze buuhan samolioodai baatarlig ekipaaza mete, paarti ba zasagai daabarinuudii dyyrgexiin tula- da, jyyş haanь byteexeer belen baina. Poliaarniguudai aşata gabijaa bolbol manai oronoi gai- xamşag ilaltanuudii Soveedai byxii aradai baatarligii ba ge- rojzmii xaruulana—geze maas- ter Romaanov medyylbe.

Myn „Seerp ba Moolot" za- voodto, „Pariiziin Komuuna" faavrikada ba busa azaxui- nuudta olon zontoi miiting- nyyd bolhon baina.

Soveedai poliaarniguudai gaixamşag niidelge tuxai xiliin saanahaa

Ameerika

Nьju-Joork. 23 (TASS). Aark- tikiin şinzelegşe, „Şinzelge- şedei klyybei" tyryylegşe Ste- fensoon gedeg, soveedai Aark- tikiin ekspediice xadaa aviaa- ca ba naykada agun jixe udxa- şanartai baina geze TASS-iin korrespondeentdo medyylbe. „Byxii delexei deerexi şinzeleg- şed bolbol soveedai lioodçiguu- dai yzelde ba tedenei өөhediin- gөө niidelgii jaaza dyyrgehende gaixaxa baina..—geze Stefen- soon zaaza xelene. Xoito pooli- usai staanca baiguulxa jabadal meteoroloogido, iimede aviaa- cada ton jixe udxaşanartai bai- na."

Mergezelte aviaator Koajd Pengboorn bolbol xoito poolius zorihon soveedai niidelge xa- daa, agun jixe amzalta myn geze zaaba. Pengboorn gegşiin medyylxenь: soveedai lioodçi- guud ba şinzelegşed bolbol „aviaaca ba erdem uxaanai şinzelelgede şine zamii tabihan tedenei baatarlig ba gerojlig xydelmeriiin tyleө ton xaluun amarşalalgiin yre xaruulxaar baina".

Şvecaari

Stokgoolьm. 23 (TASS). Stok- goolьmiin byxii gazeetanuud bolbol soveedai poliaarniguu- dai gaixamşag ilalta tuxai me- deeselnyydii elixen gazarnuud- ta tolilobo. „Sveenskaja Dag- bladeet" geze gazeeta „Sovee- dai ekspediiciin agun jixe am- zalta" geze garşagtai medeesel soo bişexenь: „Xoito poolius deere samolioodoor sexe oşozo buuhan, tyryyşiin ekspediicii emxidxexe zol zajaan bolbol soveedai poliaarniguudta xa- baadaxa baina.

„Dageens piyxeter" gazee- tiin bişexenь: Şmiidt bolbol Byxexolboonoi Aarktiis insti- tyydei xydelberilegşedei negen myn. Ene instityyd xadaa, So- veed zasagai tereende yzyyl- hen agun jixe tuhalamziin aşaar, iime jixe udxa şanartai Aarktikiin xeden ekspediicenyy dii emxidxeze şadahan **baina**".

N. Dybçaanovai zurag.

Aarktikiin dyliii balai syl xuudam sagaan talada Soveed Socialiis Respyyblikenyydei Xolboonoi tug omog doriuunaar mandaba.

Aimagai paartin suglaanhaa

Bolьşeviig xursa kriitike yşəəl jabanagyi

(Muxar-Şiberhee telefoonoor)

Aimagai paartin suglaan deere BK (b) P-n mozkoomoi xydelmeri tuxai nyxer Adaamçikovaagai elidxel tuşaa 20 xyn yge xelebe.

—Buriaad-Mongol gyrenei (Burgosizdaatii) xeblelei direektor Ardiiin gegşiin baixada, tereenei tipograafida yseg xolbogşoor xydeize baigaa hem. Tiigeed, poliitikan hurguuliiin xeşeel deere baitaramni—1917 ondo bolьşeviiguud jyy xeze baigaa hembe—geze namahaa Ardiiin huraa hen. Tereendenь əəriin gəə oilgohon zergeer xariuusaad baixadamni, Ardiiin namaiji naadalaad... jamarş udxatai asuudal hurahanaa oilguulangyi orxioo hen.

Tere yjede direektor baixadaa Ardiiin gegşe ros buriaadai xoorondo yndehe jahanai ximarai gargaza baidag hen. Paartin mozkoom bolbol Ardiiin gegşii xydelmerihəənь xuulaad orondonь baha kontrrevoliyyçen nacionaliist Çimed -Dorziin gegşii oruulaa Terenь bahal yndehe jahanai ilgaa gargaza tipograafida kaadr beledxelii tahalduulhan jym. Tedenei xoişolon mynəəş xyrter halaagyi tipograafida kaadrii bezizyylze şadaagyi bainxai—geze nyxer Irdeniijeva xelebe.

Saaşanь yge xelehen nyxed; Verşiinin, Zajcov gegşed paartin mozkoomoi, BMASSR ei Aradai gegeerelei ba Gazartariaalangai arkomaaduudai xydelmeriiin alduu dutuunuudii zaaza kriitikelebe. Gadana, B. M. „Praavda“ ba „Ynen“ gazeetanuudai xydelmeriii xursaar kriitikelbe.

Nyxer Adaamçikova tygesxeleigee ygede, elidxel soogoo algadan garhan asuudalnuudii nemeze xeleed, mozkoomoi xydelmeriii kriitikelehen bəəriingəə xydelmeri tuxai kriitikelyylhen ygenyydii byri myhen zybşəəbe.

Udaanь, paartin aikoomoi xydelmeriiin tuxai aikoomoi sekretaarь nyxer Jaalovai elidxelii sonosood main 24-nei ydeşiin zasedaani zabharlaba.

* * *

Main 25-ai ygləənei zasedaanida nyxer Jaalovai elidxel tuşaa yge xelelge yrgelzelbe.

Yge xelehen nyxed paartin aikoomoi xydelmeriiin ali olon alduu dutuunuudii kriitixeleze eliryylbe.

—Nyxer Jaalovai daxuul bolxo Şaadrin gegşe rajoonoi gyisedkoomoi finaansiin xeltesii daagşa baigaa Terenь elirxedee johotoi zyylig aperiist xyn baihan jym. Nyxer Jaalov paartiin dokymeent şalgaltada Şaadrin gegşii jamarş azaglaltagyigəər gargaa hen.

Gaşain MTS-te, „Erdem“ sovxoozdo ba bişeş organizaacanuudaar yzegdehen kriitikii xabşahan faaktnuudii nyxer Jaalov elidxel soogoo xelengyi tooriood garşaba.

Dotoodii xamagaalxa Aradai komisariaadai rajoonoi otdeleeniiin dergedexi partorganizaaciin partoorg nyxer Aksioonov xydelmeriee jabuulnagyi. Komunniistnaranь poliitikan hurguulidaa jabanagyi. Propagandiist nyxer Petroov gegşenь xydelmerilnegyi. Komsomoolşuudanь bahal jyyş xenegyi—geze nyxer Batiin xelebe.

Saaşanь nyxed, Veeguer, Pakaacki, Koçnioov, Hiroodov, Ivanoov ba bişenyyd yge xelebe. Nyxer Jaalovai elidxel tuşaa yge xelelge yrgelzelhəər. Zygtəəl, bolьşeviig zorimgoi xursa kriitikii, yşəəl haisa jabuulaagyi. Ilangajaa, sojol kylьtyyriin xydelmeri tuxai kriitike myrtei garnagyi.

C. Nimiin.

Gyynei unaga xajalgii zogsooxo

Biçyyr. Xarlanai somon soo ene zilde gyyd jixe oloor unaga xajana. Eneeniii zogsooxo tuxai aimagai gazarai tahag ba BMASSR-ei Gazartariaalangai Arkomaadai zyghəə jamarş xemzee abhan jabadal ygei, unaga xajaxa jabadaliinь yrgelzelhəər. Yligerlexede: Kiirovai neremzete kolxooz 30 garan gyy unagaluulxa baihan aad, tedeneigee 50 şaxam proceentiinь unaga xajuulaa. Myn Bujantuujevai ner. kolxoozoi 9 gyyn unaga xajahan baina.

Iime oloor gyylei unaga xajaxa jabadalii zogsooxiin tula zoxixo gazarhaa tusxai xemzee abxa johotoi.

Namdag.

Kolxoozuudai tariaalan deerehee

Xozomdogşod yşəə olon

Okiino - Kliyyçiin MTS-ei olonxi kolxoozuudanь şeniice jaariciingaa tarilgii dyyrgəə. Main 15-ai medeegeer byxe MTS-deeree şiniice—jaariciin tarilga 95, 2 proc. boloo. Myn ene yderei medeegeer Okiino - Kliyyçiin selьsoveedai „Avangaarda“ kolxooz—100 proc., Voroşiilovai neremzete kolxooz tarilgiin tysebəə 100 proc., Biliyytiin selьsoveedai Kryyminai neremzete kolxooz—109, 6 proc., Staalinai neremzete kolxooz 103 proc., Çapaajevai neremzete kolxooz 100 proc., dyyrgehen baina.

Tiigeed zarim nege kolxoozuud haja tarilgaa xaxadlaza. buzagai jixeer xozomdozo jabnad. Yligerlexede: Kyrieenko kolxooz 59, 4 proc., Bydioonniin neremzete kolxooz—62, 9 proc. g. m. jixe maugaar xydelmerilne.

Ene MTS-ei erxim traktoriistnuud gexede traaktorai 4 daxi otriaad, brigadiir Byrdeşkieejev A. gegşe „ÇTZ“ traaktoraar 92 çaas soo 110, 40 gegtaar xaxalxa baihan aad, 148, 61 gektaar gy 133 proc. noormoo dyyrgene. Myn ene otriaadai traktoriist Vasiilьjev-148 proc., 1-dexi otriaadai traktoriist Stepaanov g. m.

N. Ceveenei

Myngeyritei geed kirosiin ygenegyi

Tabtaanain MTS (direektor Mynkiin) xabarai tarilgiin yjede kolxoozuudta boloto tuhalamza ygexiin orondo, haad xeze baina.

Zydxeliiin „Kiim“ kolzooz 30 garan modo tuxai xolo baihan Tabtaanaiin MTS-ei 6 paar mori terge tarilgiin kirosiin asarxaar elьgexedenь, direektor Mynkiin gedeg kirosiin ygtexegyi geed, gedergenь busaaba. Ene olon podvood xoohoor busaahanai şaltagaan jyyb gexede: „tanai kolxoozoi yriee tyləəgyi baihanai gemeeraprealь hariin salingaa abaagyi bainabdi, tere yriee tyrgən tyləəgyi haa kirosiin abaaşaxa ygeit“ geze Mynkiin xelebe.

Kolxoozoi xediiş yritei baigaa haa, gansal tarilgiin xydelmeri haatuulangyi. onloogoor nexeze abxa argagyi baiba geeşe gy?

N. jyn.

Ogoroodoi tarilgii sag soonь yngerxeegyi

OGOROODOI YREHE BELEDXEEDYI

BMASSR-ei Arkomsoveedai 1937 onoi fevraaliiin 16 ai yderei togtooloi johoor mynəə zilde byxii respyyblike dotor 3500 gektaar ogoroodoi ediee tarigdaxa johotoi. Enenheenь 3500 gektaarii kolxoozuud tarixa baina. Tere tarigdaxa ogoroodoi tarilgahaa dunda zişeegeer gektaar byxenhəə 120 ceentner urgasa abxa johotoi.

Eneenei urda zilnyylte aimagai gazarai tahaguud, MTS-uud ba kolxoozuudai xytelbərilegşed ogorood tarixa jabadalii toongvigəər gyrenhəə ygtehen tysebii dyyrgeegyi baigaa hen. Baha mynəə eneeniii xeregseexegyi laa daxin dabtaza, zarim aimaguud ogoroodoi tarilgaa reglegdexe yrhəə beledxeegyi huunad. Zişeelxede: Bi... Zediin, Jaruuniin, Za... Tarbagatain, Tynxenei zergiin aimaguud myn ter Ulaan-Ydiin „gossoo... dohoo“ (ogoroodoi yrehe baadag zurgaan) əəhedə regtei yrehəə abanagyi tula, yrehəə darii abxa... toi.

OGOROOD XAIŞANGEED TARIXAB?

Kapuusta, tomaad (pomidoor) geke zergiin ogoroodoi ediee parniik ba rassaadnik soo urguulaad, tendeheenь tarixa gazartaa abaaşaza, huulgadag jym.

Tere rassaadnig bolbol xaluun ba xyiten xojor janza baidag. Xyiten rassaadnig geeşii barixadaa tegşe, xuurai, xyiten halxinhaa nemeritei ba urda zygtəəşe baaxanaar xazailgahan griaadtai baixa johotoi. Tere rassaadnigaa tyxieerexehee urdatee neze dyrbelzen meetr soo 4, 5-5 kilograam xyrter şibxe abxaxa. Tereenee bornoigoor gy ali garai tymer tarmuuraar 18-20 santimeetr gynzegyigəər bornoilo... meetr yrgentei 10-20 meetr griaad tataxa. Gr... gıa zaxaar 20-25 san... yrgentei xabtagaigaar ... xa xeregtei. Xyiten ras... gii bailgaxada xyde... xyngen ba prostoi aa... mag zyiliinь jixe baid...

Kapuustii rassaadn... huulgaxadaa apreeliiin main 5 xyrter huulgax... xadaa main 25-ai yjee... Ogyrcii şoroi soonь i... 1-5 xyrter, pomaadii ... nig soonь apreeliiin 10 ... ter huulgaza urguulaa... niiin 15-20 xyrter tar... regtei.

Ceentrosojuuziin pravleeniiin Pleenym dyyrebe

Ceentrosojuuziin Pravleeniiin Pleenym jyhen yder soo xuraldahanaigaa hyyleer, xydelmeriee dyyrgebe.

Ed xereglegşedei kooperaaciin azal jabuulgii zybşexe ba ed xereglegşedei bylgenyydei sojuuzanuudai pravleeniiin hunguuli xexiin tulada, 1937 onoi eseste moziin, xizaarai, respyyblikiin kooperatiiven xuralnuudii zarlaxa geze şiidxebe.

Eneenei hyyleer, ed xereglegşedei kooperaaciin Byxe soi... boonoi xural zarlagda... toi. Tereenei udaa, g... gaar tabanzilei asuud... zyblexiin ba Staalinai ... tuuciin eriltenyydii xa... selьpoogoi şine ustaav... laxiin tulada, Ceentro... Pravleeniiin Pleenym ... hara bolood zarlaxa tu... xeberi gargaba. Rajoo... pyybliikiin ed xereg... sojuuzanuudai şine ust... dai projeektii zoxiooxo... sa baiguulagdaba.

Urda-Doneeckiin tymer zam baiguulagdaba

SSSR-ei Aradai Komisaarnanarai Soveedai ba BK(b) P-n Centraalin Komiteedai togtooloi yndehe huuri deere, zam xariisaanai Aradai Komisaar Kagaanoviç bolbol Doneeckiin ba Staalinai ner. tymer zamuudhaa tahalaza, Urda-Doneeckiin tymer zam baigu... xai prikaaz gargaba.

Şine xargiiji tahal... guulxa xydelmeri ijy... da dyyrexe baina. Ene... xyrter, şine xargiin y... niii emxidxelge dyyre... toi.

Propagandiistnuudta tuhalamza

Marksiizmiin gurban yndehe ba gurban nairuulta xubinь*)

Maarksiin hurgaal bolbol marksiizmiiji „xoroto seegt“ şingi jyyme meteer yzedeg, byxii byrzyaatanai (sangiinş, liberaaliinş) erdem uxaanai zyghee ton jixe daisanlalga ba yzen jadaxa jabadalii byxii bolboson delxei deere gargaza beje teeşee xanduulza baina. Ondoogoor yzexe geze xylieezeş bolxogyi daa, uşaranь jyyb gexede angiiin temesel deere barigdahan bylgem dotor niuur tala xaradaggyi erdem uxaan baiza şadaxagyi jym. Xaişaagaar jamaraar bolboş, byxii sangai ba liberaalin erdem uxaan bolbol xylehenei bogoolşolgii **xamagaaladag**, ba marksiizm bolbol xylehenei bogoolşolgii xaira gamgyi esergyysexe dain baildaa sonosxohon baina. Xylehenei bogoolşolgiin bylgem dotor niuur tala xaradaggyi erdem uxaan baixa jym geze hanabal kapitaaliingaa aşagiiji (прибыль) bagadxaza, xydelmerişengi xylehii nemeexe xeregtei bişe gy, gehen asuudalda **fabrikaantnuudai zyghee niuur** tala xaraxa jabadal baixagyi geze hanabantai adali xongor teneg jabadal myn.

Gebeş, eneegeer baragdaxagyi. Filosoofiiin tyyxe ba sociaalin erdem uxaanai tyyxe bolbol delxein civilizaaciin xygzeltiin jixe zamai xazuu talada garhan, jamar negen xyriee dotor xaagdaşahan, jahazarşahan hurgaalai udxat-i „segtaantalgada“ adali şuu jyyme geze marksiizmiin dotor jyyş baixagyi geze gyised todoor yzyylze baina. Xarin hərge, Maarksiin xamag gyn ojuunta jabadal xadaa xyn tyrelxitenei erxim tyryy bodoloor tabigdaxajaa tabigdahan asuudalnuudta xariuu xelehen şuxam ene jabadalda baidag. Maarksiin hurgaal bolbol filosoofi, poliitikiin ekonoomi, socialiizm gurban aguu jixe tyləəlegşedei hurgaalainь şuud sexe zalgahan **yrgelzelel** bolzo garhan jym.

Maarksiin hurgaal byrin xysetei, jaaxadaab gexede zyb hurgaal jym. Ene hurgaal bolbol jamarş muxar-etigeltei, jamarş reaagcatai, byrzyaatanai daralaltiin jamarxanş xamagaalaltai ogto ebsexegyi, byten sula yzeliiji xynyydte ygedeg tula byten gyised, byrin tegşe hurgaal myn. Ene hurgaal bolbol neemeciin filosoofi, aangliiin poliitikiin ekonoomi, francuusiin socialiizm gurban bolgozo XIX zuun zilei dotor xyn tyrelxitenei byteehen erxim sain zyilii zalgamzalza abhan joho zuramai zalgamzalagşa myn geeşe.

Marksiizmiin ene gurban yndehe ba myn tereenei xamta gurban nairuulta xubi deerenь bogonixon tobşoor togtojo.

Marksiizmiin filosoofi bolbol materialiizm myn. Evroopiin byxii şib şine tyyxiin jabadalda, nen ilangajaa XVIII zuun zilei eseste, dunda zuunai eldeb zyilei xog bogiiji esergyyseze, zurgaanuudiinş dotorxi, idei surtaliinş dotorxi krepostniis johii esergyyseze baildahan eres şanga baildaa garza baihan Fraanca ulasta**) materialiizm bolbol muxar itegelnyyd, xuurmag hyzegten (ханжество) gexe meteste eres esergyy daisan, bai gaaliii şinzelxe erdem uxaanda ynenşe şudarguu, şuud tygelder filosoofi bolzo garhan baina. Iimiin tula demokraatiiin daisanuud bolbol materialiizmiiji „xymeriyylen unagaaxa“ tanalduulxa, gydxexiiji xamag byxii xyseeree oroldozo baihan ba jamar negen argaar xezeede şazanii xamagaalaxa bujuu dyngelsexe jabadal boldog filosoofin idealiizmiin eldeb foormonuudiiji xamagaalza baihan baina.

Maarks, Eengels xojor bolbol filosoofiiin **materialiizmiiji ton eres şuudaar** arşalza baihan ba ene yndehenhee xelberixe jamar negen xelbe... nei gyn gynzegii e... olon udaa todoruulza... jym Edenei yzelnyy... Eengelsiin „Liyydvig baax“ ba „Antidiyring“ zoxioolnuudai dotor i... eli, todoor bişegdehe... zoxioolnuud bolbol uşa... xe xydelmerişen byri... deere baidag „Komuni... feest“ mete şiree dee... xa johotoi debter myn...

Gebeş, Maarks bolb... zuun zilei materialiiz... togtohon bişe, filosoofi... şanь jabuulhan baina. ... bolbol ene filosoofiiji ... cei klaasikan filosoofii... ha negen sagta Feije... materialiizmda xyrgehe... gajaa Geegeliiin siste... zo abhan zyilnyydeer ... han jym. Ene olzo ab... nyydhee tyryy jixen... **dialeektika** myn, di... gedeg bolbol xygzelt... nen ylemze byrin gyise... gynzegii, yrəəhen tal... talxa jabadalhaa xaga... ləərehen baidaltai x... tuxai hurgaal myn, m... xygzeze jabadag matee...

*) Ene zyil bolbol 1913 ondo bişegdeze, myn ene zilde bolьşeviigiin „Prosveşçeeni“ geze legaalin zurnaalda tolilogdohon baina.

*) 1789-1793 onuudai Fraanciin jixe revoliyyce xelegdeze baina.

Gazeetiin şinzelel

luugaa daldalagşa Sampiloon, azaglaxagyi redaaktor

rei aimagai paartin ko- i ba aimagai gyisedxoo- gan „Leeninei Zam" ga- ene zilei main 6-nai №20 „BK(b) P-n CK-ai zaa- xeer ebdebe". gehen ilogdohon baigaa. Te- nь apreeliiin 25-da bol- M" kolxoozoi dergedexi exin organizaaciin hun- suglaan bolbol „hungal- sa duunda tabixa tuxai lahan kandidatuurai ee gargaxa ba ygei ge- na gyi bultiinь neemel uunda tabihan baiba. aa paartin organizaaciin a tuxai BK(b) P-n CK-ai i jixeer ebdehen jabada- . Ene suglaandanь bail- aartin aikoomoi sekre- orologşo nyxer Sampi- instryykter nyxer Pozd- gegşed zyb tuhalamza gegşyyd bolon instryykter nyxer Pozdniakoov gegşed jabaxadaa manai exin organizaaciin ba zarim geşyydei poliitikan talaar xymyyzexe jabadalda gol şuxala tuhalamza yzyyldeggyi gebe.

Myn ene suglaan deere (taagiina) golosovaaniiin johoor nyxer Sodbo Sebegzabai gegşiiji partorganizaator bolgon hungaba"—geze bişehen baiba.

Ene xadaa, nyxer Sampiloonoi, xehen alduugaa daldalhan jabadaliinь ton eli bolno. „KIIM" kolxoozoi dergedexi paartin organizaaciin suglaan deere bolhon, BK(b) P-n CK-ai zaabariii ebdelge tuxai neges yge xeleegyi, xarin paartin aikoomoi togtoomzoor tere suglaaji boliuulhan baixadanь „toosooto hungaltiin suglaan dyyrebe"—geze nyxer Sampiloon sexe zaahan baixa jym.

. Esesee ene suglaaji aikoomoi togtoomzoor a daxin suglaa zarluulen baixa jym.

adaa, paartin organizaa- i hungalta yngergexe K(b) P-n CK-ai zaabariii i aimagai niite komu- ai ba yngerxedөө aikoo- elberilegşedei oilgoogyi i eli xaruulhan gerşe Ene xadaa, paartin or- iin toosoo- hungaltiin zybөөr xytelberilze nii- uniistnarta bolьşeviig bolgoxo ujalgaa segnee- an nyxer Sampiloonoi alduuji sexe zaahan bai-

Ene şuxala paartin-poliitikan xydelmeride jixe alduu xehen tuxainь aikoomoi togtoomziin baihaar baitaranь yşөө mederemzelxegyi, gemee daldalahan ba bodoto deeree kriitikii xabşaza baigaa nyxer Sampiloonoi aaşiiji demzelsehen „Leeninei Zam" gazeetiin redaaktor tuxai xelengyi orxizo bolxogyi.

: deerehee hurgaal bol- өriingөө xehen alduuji ig johoor medereze sa- keer niite komuniist- duugaa eliryylen olon- xaruulxa nyxer Sam- ujalga baigaa. Xarin ei Zam" gazeetiin main 23 (138)-te tolilogdohon oto- hungaltiin suglaan " geze —nyxer Sampi işehen zyilii unşaza yze- apreeliiin 25 da bolhon kolxoozoi dergedexi par- aaciin hungaltiin sug- bol partorganizaator ny gzabai toosooto elidxe- sozo, paartin exin orga- n dutuu dunda xydel- ygede geşyydei şyym- ryylen gargaba.

Nege suglaan tuxai xojor ondoo zyilnyydii өөriingөө gazeetiin main 6-ai ba 20-oi dugaarnuudta gargaxadaa, negeniiinь negendee zyrşehen udxiinь „Leeninei Zam" gazeetiin redaaktor nyxer Grigөөrьjev azaglaagyi baigaa geze xenş etigexegyi.

Gansaxan ohol hanaa amar, xydelmeridөө heremzegyi, bolьşeviig kriitikii mynөө xyrter udaridaza şadaagyi baihan redaaktorai baidalii eli xaruulna

Eneen deerehee Biçyyrei aimagai paartin komiteed bolbol bolьşeviig tobşolol darii gargaza alduugaa daldalhan ba kriitikii xabşahan Sampiloon ba tereeniii demzelseze huuhan Grigөөrьjev gegşedte paartin şugamaar erid xemzee abxa şuxala. Eneen deerehee hurgaal abza bolьşeviig kriitikii udaridaxa xydelmeriee „Leeninei Zam" gazeetiin redaaktor nyxer Grigөөrьjevai haizaruulxa xariuusalga baina. Biçyyrei aimagai paartiiin komiteed bolbol өөriingөө oorgan gazeetii xytelberilxe ujalgaa şangadxaza, BK(b) P-n CK-ai fevraaliiin Pleenym deere nyxer Staalinai xelehen zaabariii darii bejelyylxe johotoi.

a, zarim komuniistnuu- hediingө şyymzelel do- agai paartiiin komitee- lmeriiin dutuu dundiiji r temdeglehen baina. a aimagai partkoomoi

---

legşe xynei erdemei zi- yn şanarai tuxai hurgaal Baigaali zinzelgiin ton elgenyyd bolxo raadi, uud, elemeentnyydei —edenyyd bolbol byr- ai filosoofuudai hurgaa- nei xuuşan, ymexi idea- busahan ,,şine" busal- aigiinь xamtaar buruu ,Maarksiin dialeegtikan liizmiiji gaixaltai hai- taiahan baina.

ks bolbol filosoofiiin ma- miiji gynzegiiryylen lze esesteni xyrgehen ba i baigaalii taniza mede- mii, xyntyrelxitenei byl- aniza medexe erdem bol- lgeryylhen baina. Maark riis materialiizm bolbol uxaanai bodoloi aguu ji- o bolzo garhan jym. Ene stoori, poliitika xojorii zelnyydei dotor ezeleze xaaos ba zorig-zorgon- adalnuud bolbol yiled- e xysenyydei yselte gar- lamhaa, oloniitiin azabai gen xebei dotorhoo, ny- emze deede xemzeenei xin garza xygzedeg, ziş- krepostniis joho dotorhoo kapitaliizm xerxin urgaza gardag uşarii xaruuldag, gaixaza tagnamaar byten sula, byrin tegşe erdem uxaanai teoorioor xalagdaa hen.

Xynei taniza medehen erdem bolbol xynhee amiaaraa baidag baigaaliii bujuu xygzeze baidag mateerii dyrselen—yzyyldegtei ab adali, xynei, oloniitiin talaar taniza medehen erdem (ene bolbol filosoofiiin, şazanai, poliitikiin yzelnyyd ba hurgaalnuud gexe meteş) bolbol bylgemei ekonoomikon baidalzuramii dyrselen—yzyyldeg baina. Ulas tyriin baiguulganuud bolbol ekonoomikiin huuri deerexi deede barilganuud myn geeşe. Ziseelbel, mynөө sagai evroopo daxi ulasuudai eldeb poliitikan foormonuud bolbol byrzyaanuudai proletaarinarii ezelen zaxiraxa jabadalii bexizyylxe jabadalda xerxin tuha boldogii bide xaraza baidag baina.

Maarksiin filosoofi bolbol xyn tyrelxitende, nen ilangajaa xydelmerişen angida taniza medexe erdemei aguu jixe zebsegyydii ygehen byrin tygelder filosoofiiin materialiizm myn.

Maarks bolbol ekonoomikiin baidalzuram gedeg poliitikan deede barilgii deeree bosxozo baidag yndehe huuri myn geze medereze, tere ekonoomikon baidal zuramii şinzelxe jabadalda xamaghaa ylemze anxaral tabihan baina Maarksiin tyryy jixe zoxiool bolxo „Kapitaal" bolbol mynөө sagai bujuu kapitaliis bylgemei ekonoomikiin baidal zuramii şinzelexe jabadalda zoriuulagdahan baina

Maarksta xyrterexi Klaasikan poliitikan ekonoomi bolbol—xamagai xygzengii kapitaliis oron bolxo—Aangli ulasta bii bolhon jym Adaam Smiit ba Daviid Rikaardo gelegyyd bolbol ekonoomikiin baidal zuramii şinzeleze yniin azalta teooriiin exiiiji tabihan baina. Maarks bolbol tedenei xeregii yrgelzelhen jym. Maarks ene teooriiiji xatuu niagtaar yn le helyylze, udaa uduagaar xygzyylhen jym Maarks bolbol jamarbaa negen tovaarai yne xadaa tovaariiji yiledxede oroxo, oloniitede—şuxala xydelmeriiin sagaar todordog jym geze yzyylhen baina.

Juumanuudai xarilsaa (tovaariiji tavaaraar aralzaxa jabadal) geze byrzyilig ekonomiistnuudai xaraza baihan şuxam tere gazarta, Maarks bolbol xynyydei xoorondoxi xarilsaaji neeze gargahan baina. Tovaarnuudii aralzaxa jabadal bolbol ami—amiaaraa yiledberilegşedei xooron loxi delgyyreer damzaza xolboldoxo xelxieeji yzyyldeg. Mynge gedeg bolbol ene xelxieenь xadaa ami—amiaaraa yiledberilegşedei xamag azaxuin azabaidalii taharaşagyigeer xolbon, negen byxeli jyyme bolgozo, ulam ulam niagta bolzo baina gehen zyil myn. Kapitaal gedeg bolbol ene xelxieenei ulam saaşadai xygzelte: xynei xydelmerişe xysenь bolbol tovaar bolzo—oşodog jabadal myn gehen zyil jym. Xylehenei xydelmerişen bolbol xydelmerişe xysejee gazar, faabrika, azalai zebseg ezeleg-şede xudaldadag baina. Xydelmerişen bolbol xydelmeriiingөө ydereii negen xubiiiji өөriingөө beje ba byleneree aza tyryylxe gargaşiiji bytyylxe jabadalda oruuldag (xydelmeriiin xylehe), yderii ngөө nygөө xubiiiji kapitaaltan angiiin bajaligai gardag yndehe, aşag olziin gardag yndehe, kapitaaltanda xeregtei nemelte yne byteeze, xylehegyi miin azallaxa jabadalda oruuldag baina.

Nemelte yniin tuxai hurgaal bolbol Maarksiin ekonoomikon teooriiin gol huuri—şuluu myn baina.

Xydelmerişenei azalaar bytehen kapitaal bolbol zizexen ezedii xoxiduulza, xydelmerigyisyydei aarmiiiji bii bolgozo, xydelmerişeniii daradag. Azyiledberide tomo yiledberiiin ilalta dab darii xaragdadag gebeş, gazartariaalandaş myn tere yzegdel baidag: tomo kapitaliis gazartariaalangai ylemze deerenь ulam jixedeze baidag, maşiina xereglexe jabadal urgaza baidag, tariaaşanai azaxui bolbol myngen kapitaaliin urixa boimodo orozo, xozomdongii teexnikede xabşagdaza, doroitozo, xoxidozo baidag. Gazartariaalangai dotorxi zizexen yiledberiiin doroitolgiin foormonuud ondoo bolboş, şuxam doroitozo baidaganь arsaşagyi faakt myn.

(Tygesөөdyi. Yrgelzeleliinь udaadaxi dugaarta xaragtii).

Fydbool

PVBZ-ai „Lokomotiiv“ —Dinaamo“

Ulaan-Ydiin PVBZ-dai stadioon deere xotiin fydbooloi komaandiin xabarai tulaanda xabaadalsahan fydbooloi xojor maatça hajaxan naadaba. Nen tyryylen naadanai zonxilogşo nyxer Şmiinei işxerxede naadanai talamai deere „Spartaag“ ba Burkavbrigaadiin komaandanuud garaza tulaldaxadaa, „Spartaag“ komaandiinxin 8 udaa naadanhaa 6-nь heggyixen şyybe.

Tereenei hyyleer „Dinaamo“ ba PVBZ-ai „Lokomotiiv“ komaandanuud jixe honirxoltoigoor tulaldaad, hyylei hyylde „Lokomotiivinь“ 6 naadanhaa 5-nь şyybe.

***

Gebeş, Stadioonoi zaxirgaań gazarai zyghөө johotoi zuram togtooxo tuxai hanalaa ogto tabiaagyi deerehee naadanai yjede şag şuujaan işxereldeen boldog baigaa.

An. Nagaslaajev

XROONIKA

SSSR-ei Centraalin Gyisedxexe Komiteedai Preziidiym bolbol nyxer I. A. Kravaaliii SSR Xolboonoi Aradai azaxuin byridxelgiin Centraalin ypravleeniiin naçaalьnig ba SSR Xolboonoi Gyrenci tyseblexe komiisiin tyryylegşii orologşo tuşaalhaanь syløølebe.

(TASS).

Xynde azyiledberiiin arkomaadta

SSR Xolboonoi xynde azyiledberiiin Aradai Komisaar Mezlayykiin prikaazai johoor, nyxer Feseenko bolbol „Ordzonikiidze yygolь“ treestiin (Donbaas) erxilegşe tuşaalhaa syløølegdeze, Glavyygoliiin naçaalьnig bolgon tomilogdobo.

(TASS).

ELDEB HONIN

Şine hurguulinuudai barilga

Moskvaagai moziin Gyisedxexe Komiteed 1937 ondo xydøø huurinuudaar hurguulinuudai barilgiin tyseb batalaba. Moskvaagai moziin rajoońuudta 145 hurguulinuudii 26-860 huuritaigaar barigdaxa baina.

Byxexolboonoi fotoişkyystviin viistavka

Byxexolboonoi uran haixanai kømiteed Moskvaa deere Byxexolboonoi fotoiskyystviin negedygeer viistavka emxidxexe geze şiidxebe. Ene viistavka bolbol myn onoi nojaabri negende neegdexe baina.

Xariuusalgata redaaktor G. BELЬGAAJEV.

MYNØØDER

„PROGREES“ KINOODO
Zol Bideregşed

„ERDEM“ KINOODO
Aerograad

1937 onoi xojordoxi xaxadta moziin gazeetanuudii zaxilga jabuulagdaza baina

„BURIAAD-MONGOLOI YNEN“
(YDER BYRI GARDAG)
Zaxixa yne:
6. harada 15 t. 3 harada 7. 50 m. 1 hariin 2 t. 50 m.

„BURIAAD-MONGOLOI PRAAVDA“
(YDER BYRI GARDAG)
Zaxixa yne:
6. hariin 15 t. 3 hariin 7 t. 50 m. 1 hariin 2 t. 50 m.

„BURIAAD-MONGOLOI KOMSOMOOL“
(HARADAA 10 UDAA GARDAG)
Zaxixa yne:
6. harada 6 t. 3 harada 3 t. 1 hariin 1 t.

Sojuuzpeçaati, byxii poostiin tahaguud, bişeg zøøgşed—aagentnuud ba gazeet taraagşad zaxil abana.

Zaxilaa şamduulagtii!

Tyrgøør xungadag

Burmontoorgiin zunai parilьoon neegdebe.

Xaiuun ba xyiten edieen, heriyysyylxe undanuud, amtata ba xatuu arxinuud şileze abxaar elbeg.

Ede bygede hain şanartaigaar beledxegdemel baixa.

Kyyxninь dyrşeltei kylinaar Skripçaag gegşiin xinamza doro xydelmeriledeg.

Ydeşiin 2 çaashaa, ydeşiin 8 çaas xyrtәr DZAAZ naadana.

Direekce

MYNØØDER

OROS DRAAMIIN GYRENEI TEAAT[R]

Balьzaak.

Cvetooçnica

(Oros xelen deere)

3 yzegdeltei

Zyzegei exiixenь 8 ç. 30 m. Kaassa ydei: 11-hee 2 ç. yde 3 çaa 8 ç. boltor

Burmontoorgiin sisteemiin 1937 onoi janvaariiin 1-de baihan tygesxelei balaans (mingan tyxerigøør)

AKTIIV	1936 onoi janv. 1-de	1937 onoi janv. 1-de
Erjesede baihan zøøri		
Tobaarnuud ba belen produugcanuud	9163,0	16675,0
Myngen zøøri	650,0	1241,0
Toosooto zøøri	736,0	2162,0
Jirexe zilnyydei gargaşa	54,0	44,0
Jabuulhan tovaarnuudii tylexe		
Inkassodo ygtehen ujalgata saarha	779,0	2130,0
XAMTA	11392,0	22252,0
Tahalagdahan zøørinyyd	56,0	138,0
Yndehen —„—	950,0	1639,0
Dyyrhen kapitaalin xydelmeri ba mynxelegdehen yndehen zøøri	—	53,0
Ylyy materiaalnuud ba tyyxei baraan, tylişe	276,0	766,0
Barilgatai toosoxo dotoriin toosoonuud.	49,0	17,0
XAMTA	1331,0	2613,0
Geegdelnyyd	—	656,0
BALAANS	12723,0	25521,0
Balaansiin gadaadaxi		
Amorlizaaciin xubidaxi yndehen zøøri	—	341,0

PASSIIV	1936 onoi janv. 1-de	1937 [onoi] janv. [1-de]
Dotoroi resyyrsenyyd		
Ystaavai foond	1864,0	229[…]
Amortizaaciin foond	105,0	21[…]
Tusxai foond	44,0	9[…]
Rezeervnyyd	78,0	–
XAMTA	2091,0	260[…]
Tensyylelgiin statьjaanuud	—	–
Tovaarnuudta nemegdehen sen	554,0	106[…]
XAMTA	554,0	106[…]
Niutagai biydzeedhee finaansazaruulga	824,0	101[…]
Koperaasahaa oruulagdahan pain tyleberi ba aradzonhoo orohon abaansanuud		176[…]
XAMTA	824,0	278[…]
Xabaaduulagdahan zøøri	—	–
Baankanai ssyydnyyd	7362,0	1406[…]
Xudaldagşadii batalhan ujalgata saarhanuud	—	420[…]
Kreditoornuud	1713,0	81[…]
XAMTA	9075,0	190[…]
Sugluulalganuud	179,0	–
BALAANS	12723,0	255[…]
Balaansiin gadaadaxi		
Yndehen zøøriiin elegdel	—	341[…]

Direekter Laatiişev. Axalagşa Byxgaalter Metliaajev.

Azaxuin jabuulgiin yre

(Sugluulganuud ba geegdelnyyd)

Xudaldaanhaa garhan geegdelnyyd	476,0
Erjeseete gargaşa	10509,0
Naidabarigyi yrinyydii boliuulhanhaa	781,0
Arsaldaata yrinyydii rezeervede xegdehen oruulaltanuud	51,0
Gentiin ximaralhaa geegdehen	393,0
Yngerhen zilnyydei geegdelnyyd	99,0
Busa geegdelnyyd	820,0
BALAANS	13129,0
Naimaanhaa orohon sugluulganuud	11803,0
Bolzoroo xysehen abalganuudii ba naidabarigyi abalganuudii boliuulhanai oruulaltanuud	159,0
Odoo zilde todorhon yngerhen zilnyydei sugluulganuud	84,0
Busa sugluulganuud	427,0
BALAANS	12473,0
Geegdelii yldehenь	656,0
BALAANS	13129,0

Gol yzyylemzenyyd

YZYYLEMZENYYD	tysebiin johoor	BAIXAARA[…] 1935 on	193[…]
Tovaarь xudaldahan erjese	113.300	52[…]1,0	115[…]
Tovaariin erjese sengeeree	102830	47077,0	107[…]
Sbiiteta gargaşanuud	9320,6	4184,0	9[…]
Zaxirgaanai jabuulgiin gargaşa	661	207,0	[illegible]
Xydelmerişedei zilei dunda too	1169	377,0	10[…]
Naimaanai aparaadai salingiinь xamta	1965,0	976,0	71[…]

1936 onoi toosoo ba balaans bol Buriaad-Mong. ASSR-ei dotoodo xud[…] nai Arkomaadai zasidaaniaar 1937 onoi maart 31-de batalagdahan.

Noomer gargagşa *B. B. Xorşon-zaboon.* Verstaalagşad: D. BALDAANOV, C. DAMBAAJEV. BMASSR-ei niut. azyil-iin tipograafi Zaxiilt 568.